

Poštni Glasnik

Glasilo Obl. organizacije pošt., telegr. in telef. uslužbencev v Ljubljani.

Letnik VIII.

V Ljubljani, dne 1. oktobra 1928.

28. številka.

Kako stoji z revizijo uradniškega zakona.

Kmalu po uveljavitvi uradniškega zakona so se začeli glasovi, da je zakon v marsičem pomanjkljiv, nejasen in pogrešen ter da ga je zato treba izpremeniti. Tega niso zahtevale samo organizacije drž. uslužbencev, ampak tudi zakonodavec je kmalu spoznal potrebo po reviziji zakona o civilnih uradnikih in ostalih drž. uslužbencih od 31. julija 1923.

Nato so se začele komisije, ta pristna jugoslovanska specialiteta. Že ne vemo več, koliko je bilo teh komisij in kakšne načrte so vse napravile. Predzadnja komisija je izdelala celoten osnutek, kako in v čem naj se izpremeni uradniški zakon. Ta osnutek smo objavili v «Poštnem glasniku» št. 19 od 1. oktobra 1927, takoj v naslednji številki pa že protestno resolucijo Obl. organizacije proti tistemu osnutku. Z načrtom komisije ni bil namreč nihče zadovoljen: ne osebje (razen nekaj posameznikov), ne strokovne organizacije, ne vlada, ki je tisto komisijo postavila. Zato je tisti osnutek padel v vodo, vlada pa je imenovala novo komisijo.

Ne vemo, ali ta komisija nič ne dela ali pa tako tajinstveno dela, da malokdaj pride v javnost kak glas, na kakšni osnovi izpreminja zakon in kaj bo skuhalo. Če prav se vedno poudarja, da bodo samo malenkostne in nebitne izpremembe, vendar ta komisija še do danes ni končala svojega dela, dasi bo kmalu eno leto, kar se ga je lotila. Zadnje čase se pa slišijo iz Beograda vesti, da se približuje komisija koncu svoje naloge. Kolportirajo se že tudi nova določila, ki jih ima osnutek za revizijo uradniškega zakona. Kot kronisti objavljamo glavne značilne določbe iz najnovejšega načrta:

1. Vse položajne plače se zvišajo, osnovne plače ostanejo neizpremenjene. Kako bo z draginjskimi dokladi, se še ne ve.

2. V vseh kategorijah se ukine zadnja skupina, ker bodo pripravniki kot kandidati za

uradniška mesta izven kategorije in bodo dobivali samo nagrado (adiutum).

3. V prvi kategoriji se vrine med sedanjo 3. in 4. skupino nova skupina s položajno plačo 16.000 Din.

4. V drugi kategoriji se izenačijo položajne plače s prvo kategorijo na ta način, da bo II/1 enaka novi I/5 (oziroma stari I/4) s položajno plačo 12.000 Din, II/2 bo enaka novi I/6, II/3 novi I/7 in II/4 novi I/8.

5. V tretji kategoriji se tudi izenačijo položajne plače z II. oziroma I. kategorijo na ta način, da bo III/1 enaka II/2 oziroma I/6, III/2 enaka II/3 oziroma I/7 in III/3 enaka II/4 oziroma I/8.

6. Tudi položajne plače zvančnikov in služiteljev se sorazmerno zvišajo. Približno bi dobivali služitelji sedanje položajne plače zvančnikov, zvančniki pa sedanje položajne plače uradnikov III. kategorije.

7. S 25 službenimi leti mora dobiti vsak uradnik I. kategorije 4. skupino, vsak uradnik II. in III. kategorije pa 1. skupino, ne glede na položaj, ki ga zaseda.

8. Pogoji za upokožitev so poostreni. Za dosego polne pokojnine se zahteva 35 let službe in 60 let starosti. Predčasna upokožitev bo zvezana z večjimi težkočami.

9. Vojna leta se bodo štela šele pri upokožitvi in samo, če se uslužbenec upokoži zaradi bolezni ali iz službenih ozir.

10. Večja potrebščina za tako revizijo uradniškega zakona znaša 200 milijonov dinarjev na leto.

Prvih sedem točk se čisto lepo sliši, z osmo in deveto ne bodo vsi zadovoljni, pri deseti se pa vsa stavba močno zamaje. V Jugoslaviji ni finančnega ministra, ki bi pristal na 200 milijonski večji izdatek za drž. uslužbenstvo. Zato pojde zvišanje položajnih plač gotovo na račun znižanja draginjskih doklad.

Revizija ustave in uradniškega zakona, pa svoboda združevanja.

O reviziji ustave beremo v dnevnem časopisu in o izpremembi uradniškega zakona v strokovnih listih. Brali smo tudi pripombe posameznih uradniških organizacij. Pogrešam pa predloga k členu 96, ki govori o svobodi združevanja. Ta člen se mora na vsak način dopolniti ali se pa mora vriniti nov člen o svobodi predstavnikov uradniških organizacij. Mislim, da ni bolj važnega predloga za revizijo, kakor da se v ustavi ali v samem uradniškem zakonu zajamči ne samo svoboda združevanja, ampak tudi priznanje zastopstva društvenih funkcionarjev pri oblasti. Imamo namreč bridke izkušnje. Ni še dolgo tega, ko smo imeli slučaj, da se je hotelo proti predstavniku organizacije zaradi njegovega organizacijskega dela disciplinarno postopati. Samo z zakonito jasno garancijo je mogoče, da se ponovni slučajji preprečijo in le tako je mogoče, da dobe organizacije in njeni predstavniki za svoje požrtvovalno delo tudi primeren vpliv.

Mislim, da ne bi bilo odveč, ako bi se v našo ustavo sprejela še dva člena glede združevanja, kakor jih pozna nemška ustava že

od leta 1920. oziroma 1922. En člen se glasi: Delavci in nameščenci dobe za zaščito svojih socialnih in gospodarskih interesov zakonito zastopstva v obratnih svetih, v okrajnih delavskih svetih in v državnem delavskem svetu. Takoj temu členu pa sledi drugi: Uradništvu se priznajo po podrobnejših zakonskih določilih posebna uradniška zastopstva.

Na podlagi tega je tudi poštno ministrstvo v Nemčiji predpisalo v službenem listu, kako se naj izvolijo zastopstva, kar se je tudi izvršilo. Podrobnejše o tem drugič.

Hotel sem samo opozoriti, da naj naše organizacije ne zamude ugodne prilike, ker gotovo je, da vsako leto ne bomo izpreminjali temeljnih zakonov — ustave in uradniškega zakona, pa tudi vsakih 10 let ne. Gotovo je, da ne bodo takoj priznali odločujočega vpliva v vseh vprašanjih, češar tudi v Nemčiji niso priznali, ampak samo deloma. Za naše razmere je dovolj, če dobimo za enkrat potom izvoljenih delegatov vsaj posvetovalni glas. Marsikaj se bo že s tem preprečilo. Za samostojno resno

delo v dobrobit celokupnosti še tudi nismo zreli. To dokazuje razcepljenost in nebroj društev in organizacij državnih nameščencev, ki so izvor same gole sebičnosti posameznika ali pa zelo majhnega kroga ljudi.

Če hoče državno uslužbenstvo radikalnega zdravila, kako je mogoče rešiti nas in naše družine pretečega pogina, naj se vendar že enkrat zave, da obstoja za to samo en recept: stran s separatističnimi organizacijami, stran z raznimi voditelji, ki samo zaradi sebičnosti, samoljubja, trme in častihlepija drže posamezna društva državnih nameščencev. V Sloveniji je 40 društev drž. nameščencev, ki nastopajo vsako zase. Nekatera društva ne štejejo niti dva tucata članov. Zato so prišle organizacije v naši državi na psa.

Pristop k mednarodni poštni zvezi in čl. 96. urad. zakona.

Letošnji poštni kongres je sklenil, da pristopi naš Savez k mednarodni poštni zvezi. Pravilno. Dobro in potrebno pa bi bilo, da bi tudi istočasno razpravljali o čl. 96 uradniškega zakona, ki pravi, da mora biti vsak pristop k inozemskemu društvu dovoljen od pristojnega ministra.

Kakor znano, se Sarsko ozemlje upravlja po posebni komisiji od društva narodov. Ta komisija je izdala za uslužbenstvo, ki službuje v tej pokrajini, posebno pragmatiko, v kateri je sličen člen kakor je naš 96. Ko je organizacija sporočila mednarodni poštni zvezi, da mora imeti dovoljenje oblasti za pristop, je ta energično pri društvu narodov protestirala, da se ta člen ukine, češ da je to kršitev osnovnih pravic in zastopavljanje uradništva napram delavstvu ter da je to po njihovi vednosti edini slučaj v povojnem času v Evropi. To je bilo leta 1920. —

Pri nas pa imamo to izjemno odredbo še danes. Zopet vidimo, da je uradniški zakon potreben revizije. Predvsem v poglavjih, ki govore o pravicah drž. uslužbencev. Dandanes je v vseh državah tak ustroj, da ne more nobena uprava z zakonom osigurati izvestne skupine ljudi, ampak mora vsak stan sam braniti svoje pravice in dokazati upravičenost obstoja. Demokratičen ustroj ne pozna vlade poedincev, ampak vlado vseh. Skratka — predvojni časi so minuli in se ne povrnejo.

Ako pa mora vsak stan s svojo moralno silo uveljavljati upravičenost upoštevanja, mora biti tudi vsem stanovom dopustna obramba. Če so nameščenci v privatnih podjetjih lahko organizirani pri inozemskih društvih in se jim priznava zastopstvo pri vseh pogajanjih, sme drž. uslužbenec zahtevati iste pravice. Ako pa se mu obramba prepoveduje, je pa v današnjih časih brezpravna para, ob katero se vsak obregne.

Zato se pri reviziji ne potegujmo za plačilne stopnje, o katerih vemo, da ne bodo višje, ker dosedanji izdatki se ne smejo prekoračiti, ampak samo stopnje regulirati. Ker pa je tistih stopenj, ki se jim lahko kaj odvzame, malo, bomo ostali vsi pri starem. Zato pa zahtevajmo v zakonu pravice, ki jih imajo drugi stanovi, in pravice, ki jih imajo tovariši v drugih državah. Še je čas!

Organizacija na delu za svoje članstvo.

Protest proti nedeljski blagajniški službi.

Glede zopet uvedene nakazniške službe ob nedeljah in praznikih smo že pisali in zavzeli svoje stališče v dveh zadnjih številkah «Poštnega glasnika». V tej zadevi je napravila Obl. organizacija na g. ministra pošte in telegrafa protestno resolucijo sledeče vsebine:

«Po čl. 3 «Pravilnika o delovnem času pri poštah, telegrafih in telefonih v kraljevini SHS» vrše vse pošte, telegrafi in telefoni ob nedeljah in praznikih v prometu s strankami samo pisemsko, brzojavno in telefonsko službo. V smislu te določbe in v duhu samega pravilnika je z 31. marcem 1928. prenehala ob nedeljah in drž. praznikih pri poštah *blagajniška in paketna služba*. Pod blagajniško službo umevamo vplačila in izplačila nakaznic, čekovnih položnic oziroma čekovnih nakaznic ter poštno-hranilnih vlog in izplačil. Pod paketno službo pa poslovavnje s paketi, vrečniki in vrednostni pismi.

Po tolmačenju ministrstva pošte in telegrafa, ki ga je prejela ljubljanska poštna direkcija začetkom meseca septembra, pa morajo pošte vršiti ob nedeljah in drž. praznikih tudi nakazniško službo, češ da spada jo nakaznice pod pisemsko pošto.

Ptt. prometno osebje in njegova strokovna organizacija smatra to tolmačenje ne samo protivno duhu pravilnika o delovnem času, ampak tudi za pogrešno v čisto strokovnem pogledu. Res, da spadajo nakaznice po čl. 16 pravilnika I. del k pisemski službi, toda edino v pogledu odprave in prenosa, drugače pa, t. j. v pogledu denarne manipulacije, tvorijo nakaznice *denarno, blagajniško službo*. Vplačevanje, izplačevanje in zaračunavanje nakaznic nima s pisemsko službo nobene zveze; ta posel opravljajo drugi uradniki, pod drugimi pogoji in pri drugih okencih.

Ako bi bil naredbodavec predvideval, da spadajo nakaznice tudi po svojem denarnem poslovanju k pisemski pošti, bi bil spravil tudi nakazniško poslovanje v II. del pravilnika za notranjo poštno službo, ki nosi naslov «*Pisemska služba*». Toda v vsem drugem delu pravilnika ni niti besede o denarnem in blagajniškem poslovanju, nasprotno ima ta službena panoga svoj lastni pravilnik, namreč IV. del pravilnika za notr. poštno službo, ki nosi tudi naziv «*Poštne nakaznice*».

Trudno in izmučeno ptt. osebje je leta in leta čakalo ter prosilo vsaj nekoliko nedeljskega počitka, dokler ni doseglo z gori imenovanim pravilnikom blagopokojnega gosпода ministra Vl. Kocića, da se vrši ob nedeljah in državnih praznikih samo pisemska, brzojavna in telefonska služba. V imenu vseh prizadetih ptt. uslužbencev prosimo in rutimo, naj se ne jemlje revežem še ono bore ugodnosti, ki so si jo komaj pridobili. To ni samo v interesu osebja, ampak tudi v interesu službe in same stroke. Uradnik, ki sedi in dela dan za dnem neprenehoma z denarjem in številkami, mora imeti ne samo iz fiziških, ampak tudi iz duševnih razlogov en dan v tednu prosto.

Prosimo gospoda ministra, da pokaže tudi ob tej priliki svoj socialni čut do podrejenega mu osebja, katero osebje po svojem brezprimernem delu za dobrobit stroke in države to tudi v polni meri zasluži.»

Prepis te spomenice je poslala organizacija s primernimi spremnimi dopisi še poštne direkciji v Ljubljani, Savezu ptt. uslužbencev v Beogradu in drugim oblastnim organizacijam.

Spomenica za prevedbo dnevničarjev.

Savezu ptt. uslužbencev v Beogradu je poslala organizacija glede prevedbe dnevničarjev tale dopis:

«Na osnovi čl. 66. letošnjega finančnega zakona je ministrstvo pošte in telegrafa odredilo, da naj direkcija one dnevničarje, ki so bili pred 1. aprilom 1927. zvaničniki ali služitelji, pa so bili tega dne po čl. 306. lanskega fin. zakona postavljeni za dnevničarje, prevede nazaj v prvotna zvanja.

To je prav in v redu ter v smislu zahtev organizacije. Ni pa v redu, da so se iz letošnjega proračuna črtala ona mesta zvaničnikov in služiteljev, ki so postali lani dnevničarji. Tako je danes v področju ljubljanske direkcije *okrog 200 dnevničarjev*, ki bi morali dobiti nazaj svoje prejšnje zvanje, toda direkcija ima po budžetu *samo 30 praznih mest*. Če tudi je dovolj kredita za prevedbo vseh dnevničarjev, vendar direkcija tega ne more storiti, ker ni teh mest v proračunu. Zato se je obrnila na ministrstvo za nadaljnja navodila.

Prosimo, naj se Savez nujno zavzame, da najde ministrstvo pota in načina, kako bi se takoj prevedli vsi dnevničarji — bivši zvaničniki in služitelji, čim prej pa tudi vsi ostali dnevničarji, ker je uradno ugotovljeno, da bi pri pošti sploh ne smelo biti dnevničarjev. Drugače je za veliko večino naših dnevničarjev ugodnost letošnjega finančnega zakona brezpredmetna. Dovolj so bili udarjeni že enkrat, ko so postali iz državnih uslužbencev dnevničarji, drugič s tistimi zmešnjavami pri plačah in nagradah, v mesecih junij do septembra 1927, tretjič z neprimerno visokimi odtegljaji za zavarovanje in davke. Mar naj bodo zdaj udarjeni še četrtič in najhujše samo zaradi tega, ker ni ministrstvo oziroma zakonodavec vodil računa o tem, da zasigura tem uslužbencem tudi mesta, ko jim je že dal zvanje?

Drugo je pa to: ministrstvo in direkcija stoje na stališču, da izgube dnevničarji — bivši zvaničniki in služitelji — ono službeno dobo, ki so jo prebili v svojstvu dnevničarja, to je od 1. aprila 1927. pa do dneva zopetne nastavitve. To bi bila silna krivica, zakaj upoštevati se mora:

1. Pri pošti sploh ne bi bili smeli postati dnevničarji, ker je to važnejša služba od vsake druge. Zgodilo se je to po krivdi ali vsaj premajhni pazljivosti centralne poštne uprave, da ni ubranila svojega osebja pred tako degradacijo. Če člen 306. lanskega finančnega zakona bi se bil moral tako glasiti kakor se glasi čl. 66. letošnjega fin. zakona. To je priznal rajni minister g. Kocić takoj še v aprilu lanskega leta.

2. Če se je že enkrat zgodila krivica in če se ni mogla popraviti med proračunskim letom, bi bila morala prenehati vsaj 1. aprila 1928., ko je stopil v veljavo novi finančni zakon. Vsled naše priznane slabe uprave pa stvar še danes po 6 mesecih ni rešena, tako da so čakali prizadeti uslužbeni na prevedbo namesto 12 mesecev celih 18 mesecev, oziroma pri nas — kakor izgleda — bo razen 30 dnevničarjev čakalo ostalo uslužbenstvo še delj časa.

3. Degradirani dnevničarji so opravljali ves čas isto službo kakor prej: zasedali so sistemizirana mesta služiteljev, zvaničnikov in uradnikov III. kategorije.

4. Baje je poštna hranilnica štela uslužbencem, ki jih je prevedla iz dnevničarjev za uslužbenice po uradniškem zakonu, *dnevničarjsko službeno dobo*.

Naj Savez stori vse, da pride to tako težko prizadeto uslužbenstvo čim prej do svojih pravic.»

Za prevedbo v zvaničnike.

Trajna zahteva organizacije je, da se omogoči služiteljem po določeni službeni dobi in po vestnem službovanju prestop v kategorijo zvaničnikov. To bo mogoče doseči šele z izpremembo sedanjega uradniškega zakona, oziroma s specialnim zakonom za poštno, telegrafsko in telefonsko osebje. V tem času pa nismo mogli služiteljem drugega svetovati, nego da si pribore pravico do višje kategorije na osnovi sedaj veljavnega zakona, ki deli drž. uslužbenstvo na kategorije samo po šolski izobrazbi. Ne more postati zvaničnik, kdor nima dveh razredov srednje ali meščanske šole, oziroma kdor ni napravil obrtno-nadaljevalnega tečaja.

Pridni in po napredku stremeči služitelji so se oprijeli te za enkrat edine možnosti ter so se poleg svoje službe privatno učili in pripravljali ter končno napravili potrebni izpit. Ko so z velikimi moralnimi in materialnimi žrtvami dosegli svoj cilj — to je izpit, so hoteli — umevno — čim prej doseči svoj drugi cilj, ki je bil ravno učenju in polaganju izpita, to je, da jih poštna uprava čim prej prevede za zvaničnike.

Iz neznanih razlogov pa se take prošnje pri direkciji zavlačujejo. Zdaj, ob priliki prevajanja dnevničarjev v zvaničnike, prizadete služitelje skrbi, ali bodo sedaj pomaknjeni v odgovarjajočo kategorijo. Zato je smatrala Obl. organizacija za potrebno, poslati direkciji pošte in telegrafa v Ljubljani tole vlogo:

«Pri prevajanjih dnevničarjev — bivših zvaničnikov in služiteljev v njihova prejšnja zvanja na osnovi čl. 66. finanč. zakona za leto 1928/29 si usoja organizacija opozoriti direkcijo na sledeče:

Tekom letošnjega leta si je pridobilo nekaj služiteljev naknadno šolsko izobrazbo, ki se zahteva po uradniškem zakonu za službo zvaničnika. Vložili so že pred delj časom na direkcijo prošnje za prevedbo v zvaničnike, a prošnje še vedno niso rešene. Nekateri prosilci imajo že več ko 15 službenih let. Smatramo za pravilno in pravično, da se direkcija pri prevedbah, na katerih sedaj dela, ozira v prvi vrsti na te služitelje. Jasno je namreč, da mora postati oni uslužbenec, ki je danes *služitelj* z zvaničniško kvalifikacijo, vsaj takrat zvaničnik, kakor njegov tovariš, ki je danes še *dnevničar*. Ugodna rešitev tega vprašanja tudi ni ovirana po kakih sistemiziranih mestih, ker so njihova mesta itak predvidena v proračunu.

Med kandidati za zopetno prevedbo v prejšnja zvanja je tudi nekaj takih dnevničarjev, ki so si med tem časom pridobili šolsko izobrazbo za zvaničnika. Ti so bili torej pred 1. aprilom 1927 služitelji, pa se boje, da jih bo direkcija prevedla v njihova prejšnja zvanja, to je *zopet za služitelje*, ne oziraje se na naknadno pridobljeno višjo kvalifikacijo. Tudi to bi ne bilo pravično, še zlasti ne zato, ker se smatrajo te prevedbe za nova postavljenja na osnovi novih prošenj in dokumentov. Ker imajo torej po novih izpričevalih kvalifikacijo za *zvaničnika*, je edino pravilno, da se tudi postavijo v tem svojstvu.

Uljudno prosimo direkcijo, da ugodni pravičnim prošnjam prizadetih uslužbencev in njihove strokovne organizacije. Zlasti prosimo, da se te prošnje ne zavlačujejo.»

Po našem mnenju zavisi ugodna rešitev tega vprašanja samo od direkcije. Zato upamo, da ne bo delala ovir. O uspehu bomo poročali.

Razširjajte „Poštni Glasnik“!

Za funkcijske doklade upravnikom.

Poštna uprava se dan za dnem slabša. Ob desetletnici naše kraljevine je ta ugotovitev silno žalostna, toda resnična. Nekaj časa se je ptt. stroka boljšala, dosegla je že bila stopnjo, ki bi jo smeli klasificirati s »prilicno dobro«, potem je pa zopet začela padati, tako da bi jo danes klasificirali samo še s »komaj zadostno«. Časovno pogledano znanjemo pri pošti napredno periodo v času neposredno po uveljavljenju uradniškega zakona. Ta zakon je sicer še daleč od ideala, vendar so bile v njem določbe, ki so navdale ptt. uslužbenstvo z novimi nadami na boljše bodočnost in z novim veseljem do dela. Toda v praksi je ta zakon silno razočaral: dolžnosti se strogo izvajajo, pravice se krčijo in okrnjujejo z vsakim finančnim zakonom, nekatere so pa ostale samo na papirju. Ko je osobje vse to videlo in čutilo, je začela ptt. stroka in uprava zopet padati.

Najbolj razočarani so morda poštni upravniki in predstojniki. Ne samo z zakonom, ampak z vsako odredbo in odlokom se upravnikom neprestano vtepa v glavo, da so oni odgovorni za vse, kar se godi na pošti. Nalagajo se jim vedno nova bremena, vedno večji posli, vedno delikatnejša odgovornost, plačilo za vse skupaj pa je ena sama velika ničla. Vsaka pesem pa je samo nekaj časa lepa, zato so upravniki že siti neprestane muzike o dolžnostih in odgovornosti ter zahtevajo, da se jim tista večja odgovornost in tisti plus dolžnosti, katerih prideljeni uslužbenec nima, primerno plača!

Organizacija ima upravniško vprašanje stalno na dnevnem redu, ker se zaveda, da je treba pred vsem zasigurati predstojnike uradov, zakaj ž njimi funkcioniranje poštne prometa stoji in pada. Zato je pred kratkim zopet načela to vprašanje s sledečo spomenico na Savez v Beogradu:

«Zadnja leta se opaža, da se mesta poštних upravnikov več ne zasedajo z najboljšo kvalificiranimi in prvovrstnimi uradniki. Mnogo je pošt, za katere nihče ne prosi, vsled česar se morajo take pošte skozi mesece in leta administrirati. Najboljši upravniki zapuščajo svoja mesta ter se dajo rajši prideljevati k večjim poštam.

Vse to je v veliko škodo za stroko in poštno upravo. Odgovor na vprašanje, v čem leži vzrok teh pojavov, je enostaven in naraven. Upravniki in predstojniki pošt opravljajo dvojno, da celo trojno delo: manipulativne posle pri okencu, kontrolne posle z revizijo in nadzorom dela podrejenega osobja in administrativne posle z vodstvom urada in s službeno korespondenco. Za vse to trojno delo in za vso moralno in materialno odgovornost pa dobiva upravnik samo enojno plačo. Razen prejemkov po uradniškem zakonu kakor vsak prideljeni uradnik, ne dobi upravnik nikake nagrade ali doklade za svoje delo in odgovornost, med tem ko dobivajo predstojniki drugih državnih uradov (šolski voditelji, sodni predstojniki itd.) posebne doklade in priboljške v denarju ali v naravi ali oboje.

Kakor se je našla zakonska osnova in kredit za specialne doklade najvišjim funkcionarjem ali nekaterim upravnikom (Vestnik 14 iz l. 1926 in Vestnik 14 iz l. 1927, razpis 205) tako bi se mogel in moral najti potrebni denar, da se da tudi vsem upravnikom pošt izvestna vsota na ime funkcijskih doklad.

Prosimo Savez, da ne čaka specialnega zakona za ptt. stroko, ampak da takoj povzame pri ministrstvu in ostalih merodajnih faktorjih energične korake, da se izdela in uveljavi pravilnik o posebnih dokladah za upravnike in predstojnike pošt.

Inozemski vestnik.

Pravice državnih uradnikov v raznih državah.

Na Francoskem ni zakonite odredbe, ki bi uravnavala položaj javnih uslužbencev, izvzemši položaj častnikov in sodnikov. Javni uslužbenci so si pravico strokovnega združevanja in pravico delnega sodelovanja pri upravi svojih gmotnih odnošajev priborili via facti. Podobne razmere so v Belgiji in Švici. Na Poljskem se javnim uslužbencem odreka pravica strokovnega združevanja, ako bi s tem trpela državna administrativa. Na Angleškem rešuje socialna in gospodarska vprašanja javnih uslužbencev paritetna komisija. V Nemški in Češkoslovaški republiki je javnemu uslužbencu prav tako kakor vsakemu drugemu občanu zajamčena pravica društvovanja, ki je pa v kričečem nasprotju z zastarelim uradniškim zakonodajstvom, ki je bilo izdelano v dobah monarhije. Nesoglasje se kaže v Češkoslovaški republiki tudi v tem, da parlamentarna politična praksa ne respektira te ustavne uradniške pravice niti toliko, da bi v uradniškem vprašanju razpravljala z neodvisnimi nevtralnimi strokovnimi organizacijami javnih in zasebnih gazistov in jih priznala. Edina ovira tega priznanja so politične strokovne organizacije. V Italiji je državni uslužbenec suženj fašizma, saj laški državni nameščenci nimajo niti ene organizacije v obrambo in zaščito svojega stanu.

Nekaj zabavnega o kitajski pošti.

Sila stara in zanimiva je zgodovina kitajske pošte. Po kitajskih kronistih sega 3000 let nazaj. Že tedaj so bili v državni službi tekači, ki so prenašali poročila. Kesaceje je prešla poštna uprava v številne zasebne roke. Leta 1860. so dobili kitajsko pošto v roke angleški carinski uradi, a leta 1911. je prevzela poštno upravo kitajska vlada.

Dasí je pošta v nebeškem cesarstvu tako stara, vendar so se Kitajci na moderne poštne predpise težko privadili. Zabavne zgodbe pripoveduje v nekem angleškem listu bivši britanski komisar v kitajski poštni službi. Prejšnje čase sta v več primerih plačevala poštnino pošiljatelj in naslovník, namreč vsak polovico, kar je vsekako zanimivo. Če se je naslovník razveselil pisma jako, je moral pa še več plačati, češ: pota so slaba, vreme viharno, stalo me je dosti truda, da sem vam pismo prinesel.

Še dandanes se večkrat zgodi, da se najdejo v nabiralnikih novci z nefrankiranimi pismi. Zgodilo se je tudi, da se je stara gospa pri poštнем načelniku pritožila, da ni priporočeno pisanje pripelo v roke naslovníku. Ko so jo vprašali, kje ima recepis, je pokazala izmečkano znamko (dva - centa znamko), češ: »Znamko sem kupila, pismo vrgla v nabiralnik, znamko pa obdržala kot potrdilo, da sem pismo oddala.«

Veliko Kitajcev je, ki kupijo znamke, jih zapro v kuverte in mislijo, da je vse v redu. Tudi se zgodi, da hoče pošiljatelj natančno vedeti, koliko dni je pismo romalo, da je prišlo v roke naslovníku. V takih odnošajih ima ervopski poštni uradnik vseprej ko lahko službo.

Poštni in brzajavni znanstveni teden v Berlinu.

Nedavno se je vršil v berlinski univerzi osmi poštni in brzajavni znanstveni teden berlinske upravne akademije. Otvoritveni govor je imel nemški poštni minister in je med drugim dejal: Najvažnejši namen nemške pošte je moderniziranje uprave in prometa. Dviganje kakovosti in količnosti službovanja. Na mesto praznega uradovanja mora stopiti spoznanje notranjih zvez. Vsak uradnik mora razumeti razmere svoje uprave ter prodreti v posamezne skupnosti med prometom in upravo. Vrhutega mora biti osebe poučeno o odnošajih in ozkih zvezah med pošto in narodnim gospodarstvom vsega prebivalstva. Uprava bo storila vse potrebno, da bo olajšala svojim uslužbencem službo in življenje. V ta namen bomo ustvarili ugodnejše službeno razmerje, pospešili napredovanje in zvišali plače. — Škoda, da se tako zavzemajo za povzdigo poštne prometa in za gmotne koristi poštних uslužbencev odločilni faktorji v Berlinu, a ne v — Beogradu.

Rumunsko.

Na Rumunskem je bila leta 1925. ustanovljena višja strokovna poštna šola v Temešvaru. Šola ima svoj internat. Učna doba traja dve leti. Slušatelj je 50, med njimi so po večini uradniki z visokošolsko izobrazbo, a tudi uradniki z manjšo izobrazbo, ki imajo že 2 do 3 leta službe, v kateri so se izborni izkazali. Leta 1923. je vlada ustanovila šest elementarnih poštних šol za prometne uradnike.

PETETEFILM.

Ljubi »Glasnik«! Zadnji Petetefilm je dobro ironiziral, kako poroča o poštних osebnih vesteh tako samozavestno politično časopisje. Če o poštних zadevah ne preplonkajo iz »Poštne Glasnika«, ga gotovo polomijo. Ne vem pa, ali ste že opazili to-le:

Takoj drugi dan, ko izide »Poštni Glasnik«, prineso ljubljanski dnevnik razne novice, pobrane iz »Poštne Glasnika«, kot samostojne novice. Slog kaže, da pošilja te novice vsemu časopisju — vladnemu in opozicijskemu — ena in ista oseba. To bi se bilo še nič čudnega, zanimivi pa so kratki komentarji — ocvirki, s katerimi pisec zabeli notico za vsak list drugače, kakršne barve je že list. Tako da na primer v »Slovenca« skoro dobesedno prepisano notico iz »P. Glasnika«, za ocvirek pa: »Jugoslovanski klub in naši marljivi poslanci se bodo gotovo zavzeli, da se ta neumestna odredba ukine«. — Za »Jutro« pa ista notica z ocvirkom: »Zopet en dokaz brezsrčnosti sedanjega krvavega hegemonističnega režima«.

In to vse od istega pisca. Čeden posel, kaj?

To in ono.

Obljubili smo, da bo današnja številka posvečena pismonošem. Nabralo pa se je toliko aktualnega gradiva, da smo napolnili današnjo številko s članki in razpravami, ki bodo zanimali vse članstvo. Še prej izide tudi številka — najbrže že prihodnja — o Poštнем domu, ker so se tudi tam pojavili sovražniki in je klic na pomoč nujno potreben. Uredništvo ima tudi že precej pripravljene materiala o brzajavu, ženskem pokretu, pismonoših, o zračni pošti, avtomobilski službi, o stanovskem gibanju inozemskih tovarišev itd. Kdor bi imel k tem poglavjem kak zanimiv članek, naj ga kmalu pošlje.

S honorarjem za III. četrtletje pisci morda niso bili zadovoljni, ker ni nihče dobil toliko, kolikor bi mu točno po poslovniku pripadalo. Prošimo sodrudnike, naj potrpe, skušali bomo ob prvi priliki razliko nadoknaditi. Zdaj ni bilo mogoče. Proračun za honorarje je bil v tem četrtletju za toliko prekoračen, da smo morali vsakemu za 10 do 20% odščitniti.

Manifestacijski tabor v Žalcu je nad vse pričakovanje lepo uspel. Podrobnejše poročilo prinesemo v prihodnji številki.

Razlike bodo izplačali? Pred kratkim je bila pri finančnem ministru deputacija črnogorskega uradništva zaradi izplačila razlik. Finančni minister je tej deputaciji odgovoril, da se bodo razlike prej izplačale kakor uslužbenstvo misli. Rekel je, da bo najel v to svrhu posebno posojilo, s katerim bo reguliral sploh vse notranje viseče dolgove, v prvi vrsti razlike na plačah po uradniškem zakonu. Pogajanja glede tega posojila se že vrše.

Uredba o povračilu potnih in selitvenih stroškov je že gotova. »Poštni glasnik« je že v 20. številki od 11. julija t. l. objavil višino dnevnic, ki bi šle po novi uredbi državnim uslužbencem ob službenem potovanju. Po vesteh, ki jih je prinesel iz Beograda načelnik Zveze državnih nameščencev g. Paternoster, pa so ti zneski nekoliko drugačni. Uredba predvideva dnevnice za uradnike 1/3 kat. po 180 Din na dan, za uradnike 1/4 po 160 Din, za uradnike 1/5 in II/1 po 140 Din, za uradnike 1/6, II/2 in III/1 po 120 Din, za uradnike 1/7, II/3 in III/2 po 100 Din, za pripravnike, zvančičnike in služitelje pa po 80 Din na dan. Selitveni stroški se bodo pavšalirali ter je v to svrhu sestavljena posebna lestvica.

Kateri poštni uslužbenec (zvaničnik, služitelj, dnevničar) bi hotel zamenjati službo iz Ljubljane za Videm - Dobropolje. Ponudbe na naslov: Franc Erčuli, zvaničnik pošte Videm - Dobropolje.

Neredno prejetje »Poštne Glasnika«. — Večkrat se slišijo ustne pritožbe, da člani oziroma naročniki list neredno prejemajo ali pa sploh ne. Prosimo, da vsako nerednost prizadeti takoj kratko po dopisnici javijo upravi »Poštne Glasnika« v Ljubljani. Uprava pošlje redno vse izvode na označene naslove. Če kdo lista ne dobi, ni kriv, da pri upravi, ampak pri pošti ali pa pri njem

samem. Dočim gre n. pr. pri pošti Ljubljana 2 vse v redu, je neverjetno mnogo pritožb od pošte Ljubljana 1. Toliko, da tam ne more biti nekaj v redu. Če prizadeti hitro ne napravijo reda, ga bomo napravili mi.

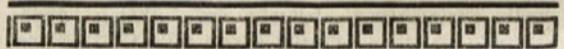
Kakšna kazen zadene na Nemškem nepoštenega poštnega uradnika. Uradnik, ki je osleparil za večje zneske svoje stanovske tovariše, je bil od državne disciplinarne zbornice odslovljen iz službe brez kakršnekoli pokojnine. Tako kaznujejo nemška oblastva tudi vsako tatvino in poverbo državnega denarja. Zato so pa tudi tatvine državnega imetja in zloraba uradne oblasti na Nemškem redki dogodki. In v naši državi? Nekateri uradniki, ki se jim je dokazala tatvina ali poverba državnega denarja, so danes še nastavljeni pri tem ali onem državnem uradu; o drugih čitamo v časopisih, da so bili zaradi tatvine obsojeni na večmesečno ječo, pa so sedaj iznova zaposleni v državnih zavodih. Ljudje, ki so za milijone oškodovali državo, so upokojeni z veliko pokojnino. To so nezdravi pojavi v državni upravi. Sprejemanje v državno službo takih oseb, ki so bili vsled nepoštenosti kaznovane, škoduje ugledu vsega uradništva, pa državi sami tudi. Za kaznivo dejanje je predpisana kazen, ki se pa mora tudi izvršiti. Uslužbenec, ki je sedel na zatožni klopi, ne spada več v državno službo.

Poštni uslužbenci in sport. Po časopisu »L Union Postale« je na Nemškem 35 poštних sportnih klubov z 22.000 člani, torej 7,5% vseh poštних nameščencev. Člani lahko postanejo uradniki, uradnice, služitelji in delavci poštne uprave ter

njih svojci. V sportnih klubih so posebni oddelki za moške in ženske, za starejše in mlajše člane. Izmed sportov se najbolj neguje lahka atletika, football, plavanje, veslanje, gimnastika, kolesarjenje, tennis, turistika in sankanje. Vaje se vrše pod nadzorstvom. Večji sportni klubi imajo sportne učitelje. Delovanje nadzoruje zdravnik. Ker nemška poštna uprava dobro ve, da je sportno delovanje njej sami v prid, ker ima uslužbenec, utrjen v sportu, večji odpor proti utrujenosti in boleznim, podpira ustanavljanje poštних sportnih klubov. Podpora obstoji v tem, da jim kupuje najvažnejše sportne potrebščine: obleko in razno orodje, da jim prispeva k najemninam za sportna igrišča in razdeljuje častna darila med posamezne klube. Čisto ločeno od sportnih klubov je ustanovilo berlinsko višje poštno ravnateljstvo v večjih telefonskih centralah za uradnice dihalne in telesne vaje. Te vaje veljajo za najboljše sredstvo proti pljučni bolelosti in za okrpitev oslabelega živčevja. Vrsto vaj je določil ravnatelj nemške visoke šole za telesne vaje v Berlinu prof. dr. Altroch po zdravniških in telovadnih pravilih in glede na službeno opravilo.



Najsrdnejša želja in cilj vsakega poštne nameščenca mora biti „Poštni dom“



Osebne vesti.

Premešeni: pb. ur. II/3 Terezija Bušinek z Maribora 1 na Maribor 3; pb. ur. III/4 Ana Pirc iz Rogaške Slatine v Rogatec, Amalija Negovetič iz Rogaške Slatine v Brežice, Olga Senica iz Račja v Šoštanj in Vida Trefalt iz Kranja na Ljubljano 1; pb. ur. II/5 Viktor Skvarč iz Rogaške Slatine na Maribor 2, Dragica Kuralt z Ljubljane 1 v Mengeš in Natalija Korošec r. Kügler iz Črna pri Prevaljah v Prevalje; telef. III/3 Erna Koronini iz Celja na Maribor 1 in služ. 2. skup. Ivan Fašun iz Zidanega mosta v Celje.

Upokojeni: zvan. I. skup. Martin Aubrecht v Žalcu.

Prestanek službe: pb. ur. II/4 Dana Štirn na Ljubljani 1, pb. ur. III/5 Daniela Kokole v Rajhenburgu, dnevničarja Oskar Delkin na Ljubljani 1 in Antonija Sosič na Mariboru 1 so podali ostavke na poštno službo.

Poroke: pb. ur. II/3 Anton Križ na Jesenicah na Gor. se je poročil z Amalijo Hauptman, zvan. 2. skup. Valentin Trilar na Ljubljani 2 z Emilijo Štrbenk, pogodb. pošt. Ivan Arh v Srednji vasi v Bohinju z Alojzijo Rijavec in Rozalija Lakner v Koprivniku pri Kočevju z orožn. podnarednikom Dragotinom Prinčičem.

Za vodstvo pogodbenih pošt sta napravili izpit z dobrim uspehom Angela Vardijan in Antonija Branisel.

Pri pogodbeni pošti Leskovec pri Krškem je otvorena telefonska služba.

SCHNEIDER & VEROVŠEK
trgovina z železnino na drobno in debelo. Največja zaloga strojev in orodja za poljedelstvo in industrijo, kakor tudi bogata izbira vsakovrstne kuhinjske posode in vsega v železninarsko stroko spadajočega blaga.
Ljubljana, Dunajska cesta števil. 16



Krasni kožuhovinasti plašči
topice ter razno modno krzno
pri
L. ROT
Liubljana
Mestni trg števil. 9

Manufakturna veletrgovina
FELIKS URBANC, LJUBLJANA
Sv. Petra cesta števil. 1
priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnega blaga po nizkih cenah.

Dobro in poceni kupite samo:
nogavice, rokavice, palice, dežnike, modno blago, galanterijo, potrebščine za šivilje, čevljarje, krojače, sedlarje in tapetnike, razna mila, kravate pri

JOSIP PETELINC, Liubljana
ob vodi, blizu Prešernovega spomenika

Solidno blago se samo hvali!
Solidno blago — najcenejše blago!
Pri tovarni

I. I. Naglas, Liubljana
se o tem vsakdo točno prepriča.
Velika izbira pohištva, zaves in preprog.

NAJUGODNEJŠI NAKUP
za kuhinjsko posodo, gospodinjske potrebščine, železno pohištvo, štedilnike, peči, cementa itd. itd.
Vam nudi priznano najcenejša trdka
BREZNIK & FRITSCH
LJUBLJANA, Stritarjeva ul. št. 7.

Uradniki dobe popust in tudi blago za hitre plačila

Pri nakupu motovoza in vrvarskih izdelkov se Vam priporoča trdka

Konopjuta d. d. Zagreb

skladšče Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 2.

Jože Mihelič in drug
LJUBLJANA
Dunajska cesta št. 41.
Telefon 2777. Telefon 2777.



Baržun svetovne znamke
„LINDEN“.
Prvovrstna kakovost, zjamčene barve!
V zalogi trdke
A. & E. SKABERNE, LJUBLJANA.

FIRNEŽ, BARVE, LAK, EMAJL

in vse v stroko spadajoče blago,

DOBRO IN CENO KUPI DOBRO IN CENO
pri

Medić Zankl d. z. tovarna olja, laka in barv
o. z. Ljubljana-Medvode
Lastnik: **Franjo Medić.**